

2. Gènesi

En la present legislatura la Direcció General de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura es va posar com a fita disposar al seu equador, d'un Pla específic per cadascuna de les seves àrees d'actuació. Per tant l'objectiu era tenir per la primavera de l'any 2009, els Plans d'actuació o Plans estratègics a museus, arqueologia i patrimoni arquitectònic. Pel que fa a arxius es va apostar per tancar l'actual model comarcal. La voluntat és que en el darrer tram de la legislatura estiguem en condicions de començar a implementar aquests programes. De tal manera que a la propera legislatura es pugui encetar la renovació del gruix del corpus legislatiu de patrimoni, sense que això impliqui ralentir el funcionament dels serveis corresponents.

La posada en escena d'aquesta planificació s'inicià el novembre de l'any 2007, en aprovar la Junta de Museus de Catalunya, el Pla de Museus i continuà el maig de 2008, en encetar-se un debat participatiu per fixar les propostes bàsiques per elaborar el Pla Integral d'Arqueologia, que comptà amb la presència del Conseller de Cultura. L'estratègia dissenyada preveu que el PIACAT, estigui ultimada a la primavera de l'any 2009. En el mateix període, es preveu també que es disposarà del Pla Estratègic del Patrimoni Arquitectònic, que seguirà un altre model d'implementació.

Tanmateix el PIACAT es començà a dissenyar a mitjans de l'any 2007 i a començaments de l'any 2008, s'ultimà la seva estructura definitiva. L'opció adoptada va ser la d'un Pla Estratègic amb tres fases d'execució: una primera fase de diagnosi, una segona fase propositiva i la darrera d'articulació d'un model.

- **La primera fase de diagnosi** es va iniciar a la tardor de 2007 i es perllongà fins a la primavera del 2008. Aquesta va consistir en quatre documents: un elaborat pel mateix Servei d'Arqueologia, que emmarcava clarament els punts forts i febles de l'estructura administrativa de l'arqueologia catalana actual, un altre a través de l'associació d'empreses d'arqueologia, un tercer de l'associació d'arqueòlegs de Catalunya i un quart elaborat per uns quants arqueòlegs a petició del Departament de Cultura. Tots aquests documents es van posar a l'abast dels participants en el procés propositiu endegat el 8 de maig de 2008.

- **La segona fase, de caràcter propositiu**, encetada el maig de 2008, com hem dit, es clourà el proper 14 de gener de 2009 amb l'entrega de les conclusions elaborades pels més de 100 arqueòlegs que han intervingut en aquest procés, al conseller de cultura. Val a dir que aquesta segona fase no es va limitar a fer propostes, sinó que va aprofundir la diagnosi de la fase prèvia. Per facilitar el procés de presa d'opinió es va crear un comitè científic assessor i un total de 11 taules de debat, que giraven al voltant de diferents temes. El consell assessor va revisar totes les conclusions de les diferents taules, que seran les que es presentaran al Conseller de Cultura.

- **La tercera i darrera fase** i la més crucial, s'encetarà el gener de 2009 i es tancarà a la primavera de 2009. Durant aquest període s'ultimarà el disseny i el redactat del Pla Integral d'Arqueologia de Catalunya.

Les raons d'aquests plantejaments programàtics són òbvies. Totes aquestes àrees presenten planejaments iniciats fa anys, que s'han anat adaptant als canvis de la nostra societat; ara però, és el moment d'afrontar canvis en profunditat per encarar amb garanties un nou període de llarga durada, en consonància als canvis socials, culturals i econòmics que s'han produït. En el cas de l'arqueologia està clar que a inicis dels anys 80 del segle XX es va dissenyar un model que fou modificat l'any 1993 amb la publicació de la llei de patrimoni i posteriorment l'any 2002 amb el decret d'arqueologia. És evident que molts dels trets bàsics de l'actual model romandran, però amb canvis o retocs, com ara l'arqueologia preventiva, la importància de les empreses d'arqueologia, el paper dels instituts i centres de recerca... També sorgiran nous accents i nous espais d'actuació: en la difusió de l'arqueologia a través de noves tecnologies i de potenciació de formats de presentació (museus, centres d'interpretació de jaciments, parcs arqueològics), en la investigació, en la cerca de solucions al tema dels dipòsits arqueològics i en relació a aquest fet en la problemàtica de tria i avaluació de materials arqueològics, en l'actualització del decret d'arqueologia, la descentralització de la gestió, l'atenció a la diversitat cultural.

El PIACAT ha de ser l'eina bàsica que permeti a l'administració de la Generalitat donar un nou pas endavant i adaptar l'arqueologia catalana a les noves demandes de la nostra societat. Tanmateix s'ha de tenir clar que no serà l'única eina: la universitat, els instituts de recerca, els museus, els serveis d'arqueologia municipals o de les diputacions, les empreses d'arqueologia i el mateix col·lectiu professional són i continuaran sent motors de canvis importants.

